

Natuurinclusief bouwen, het nieuwe normaal

Er valt niet aan te ontkomen: groen moet worden betrokken bij bouwplannen. Er is zelfs zó veel voor te zeggen, dat natuurinclusief bouwen het nieuwe normaal zou moeten zijn. Pleitbezorgers willen dat de overheid hiervoor regels opstelt, bijvoorbeeld via het Bouwbesluit.

Auteur: Willemijn van Iersel

De belangstelling voor natuurinclusieve maatregelen in bouwprojecten is ontegenzeggelijk aan het groeien. Meer aandacht voor flora en fauna in de directe woonomgeving verbetert niet alleen de leefbaarheid, het draagt ook bij aan het verhogen van de biodiversiteit en maakt ons leven aangenamer en gezonder. Door Covid-19 hebben de afgelopen maanden veel mensen de natuur, groen, vlinders, egels, vogels, bloemen en bomen meer leren waarderen. Het voelt goed om natuur dicht bij huis te hebben.

Natuurinclusieve maatregelen, zoals broedplaatsen voor vogels en vleermuizen en bijenhôtels, ondervinden maatschappelijk veel sympathie. Maar ze hebben pas zin als ook de ruimte eromheen ecologisch aantrekkelijk is; anders worden die nestkastjes nooit bezet.

Goed te doen

Het betrekken van de ecologische omgeving bij een bouwproject is in technische zin redelijk gemakkelijk. 'We weten wat ervoor nodig is', zegt dr. ir. Robbert Snep, senior onderzoeker groene steden en stadsecologie bij Wageningen University & Research (WUR). Snep pleit al jaren voor een bouwontwikkeling waarbij biodiversiteit en klimaatadaptatie leidend zijn. Hij ziet het als voorwaarde om steden leefbaar en toekomstbestendig te kunnen houden.

Cobouw blogt: 'Opdrachtgevers als wooncorporaties, scholen en bedrijven zijn zich in toenemende mate bewust van hun verantwoordelijkheid voor het verduurzamen van de stadsomgeving. Een steeds groter deel van hen (h)erkent dat natuurinclusief bouwen daar een onderdeel van is. Ook bij bouwers en architecten groeit het bewustzijn dat zij zich kunnen onderscheiden met een ontwerpvoorstel waarin biodiversiteit is meegenomen. Ontwerpers en leveranciers van stadsgroen willen eveneens meer betekenen voor natuur.'

Tot norm verheffen

Hoewel er steeds meer geslaagde voorbeelden zijn, is elk project dat zonder natuurinclusiviteit tot stand komt een gemiste kans. Daarom richtte een aantal organisaties eind 2019 tot het kabinet met de oproep om natuurinclusief bouwen tot norm te verheffen. Snep heeft er goede hoop op. 'Het gaat erom dat iedereen een minimale inspanning levert op dit vlak en dat het een verplichtend karakter heeft. Dat biedt een eerlijke kans voor projectontwikkelaars die op basis van dezelfde duurzaamheidsregels tot een prijs komen. Het voorkomt dat koplopers zichzelf uit de markt prijzen.'

'Natuurinclusief bouwen is een bouwontwikkeling waarin de natuur zou moeten worden meegenomen als basis', vindt Snep. 'Het kan gaan om een woonwijk, een enkel gebouw,

‘Natuurinclusief bouwen is een bouwontwikkeling waarin de natuur zou moeten worden meegenomen als basiseis’

een compleet bedrijventerrein, een renovatie, een herstructurering, een kavel van 600 m² of een gebied van 10 km². Maar altijd vergt het samenwerking vanaf het eerste begin, met veel verschillende partijen en verantwoordelijkheden. De hele bouwkolom is erbij betrokken: de (lokale) overheid, de gebiedseigenaar, de ontwikkelaar, de stedenbouwkundige, de landschapsarchitect, de gebruiker, de energiemaatschappij, het waterschap ...’

Stimuleren

Vanuit de opvatting dat klimaatverandering sneller gaat dan gedacht en dat de urgentie

om te verduurzamen elke dag groter wordt, zet de Dutch Green Building Council (DGBC) zich in om de gebouwde omgeving in hoog tempo toekomstbestendig te maken. ‘Wij stimuleren dat mensen duurzame keuzes maken als ze een gebouw neerzetten’, zegt innovatiemanager Jan Kadijk. De DGBC is de beheerder van het duurzaamheidscertificaat BREEAM-NL. Een bouwplan kan dit keurmerk verdienen door punten te scoren op duurzaamheidsthema’s als energie, materiaalgebruik, landschap, ecologie en watergebruik.

‘Wij schrijven geen oplossingen voor, maar stellen eisen aan de duurzaamheidsprestaties van een gebouw’, zegt Kadijk. ‘Ook op het gebied van natuurinclusief bouwen, klimaatadaptatie en ecologie. Je mag zelf weten hoe, als je maar het bewijs levert dat het daadwerkelijk gebeurt.

Bijvoorbeeld dat een gebouw 24 uur lang een bepaalde hoeveelheid regenwater kan vasthouden.’ Volgens Kadijk is BREEAM-NL ondertussen bij beleggers en ontwikkelaars een waardevol keurmerk voor aantoonbare duurzaamheid geworden. ‘Het is onze rol om te zorgen dat de markt vertrouwen houdt in het keurmerk. Wij controleren de resultaten en zorgen dat nieuwe inzichten en ontwikkelingen in het keurmerk worden opgenomen.’

‘Ook bij bouwers en architecten groeit het bewustzijn dat zij zich kunnen onderscheiden met een ontwerpvoorstel waarin biodiversiteit is meegenomen’

dr. ir. Robbert Snep

Senior onderzoeker groene steden en stadsecologie, Wageningen University & Research (WUR)